

Tunturiarho

Polarnarv

Arenaria pseudofrigida

(*A. ciliata* subsp. *pseudofrigida*)

Luontodirektiivin laji (liitteet II ja IV)
BOR suojelutaso suotuisa

Koodi: 1943

Rauhoitettu (LSA 471/2013)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): elinvoimainen (LC)

Kuva: Anne Jäkäläniemi

Luonnehdinta

Tunturiarho on pienikokoinen ja monivuotinen ruoho, joka muodostaa mattomaisia mättäitä. Sen vastakkaiset lehdet ovat pienet, kapeat ja karvalai-
taiset. Melko isojen valkoisten kukkien terälehdet ovat noin kaksi kertaa verhiön mittaiset. Tunturiarho muistuttava norjanarho (*Arenaria norvegica*) kasvaa vain Kilpisjärvellä.

Elinympäristö ja levinneisyys

Tunturiarho kasvaa kalkkipitoisella tai ultraemäksisellä alustalla rotkolaaksojen varjoisten tai puoliavointen kallioseinämien raoissa tai harvemmin harjuilla. Sitä esiintyy vain kahdella suppealla alueella Koillismaalla itärajan tuntumassa. Suomen esiintymät ovat ainoat Euroopan unionin alueella ja eteläisimmät koko maailmassa.

Nykytila ja uhkatekijät

Ahtaitten kasvupaikkavaatimustensa vuoksi tunturiarho on aina ollut Suomessa harvinainen. Populaatiot vaikuttavat kuitenkin vakailta. Noin neljä viidesosaa lajin esiintymistä on suojelualueilla. Suojelun ulkopuolisia esiintymiä uhkaavat kaivostoiminta, soranotto ja kasvupaikkojen pienilmaston muuttuminen hakkuiden seurauksena.

Hoitosuosituks

Osa tunturiarhon kasvupaikoista on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat hietikot, kalliot, kivikot ja louhikot). Metsälain mukaan niitä on käsiteltävä siten, että niiden ominaispiirteet säilyvät, eli muun muassa hakkuut, jotka muuttavat oleellisesti puuston varjostus- ja suojavaikutusta ovat kiellettyjä.

Lähteet

- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.
- Ilmonen, J., Rytteri, T. & Alanen, A. (toim.). 2001. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet – Suomen Natura 2000 -ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 510. 177 s.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005. Suuri Pohjolan kasvio. Suomen Vuokko, S. & Väre, H. Tammi, Helsinki. 928 s.
- Ulvinen, T. 1997. Tunturiarho – polarnarv. Teoksessa: Rytteri, T. & Kettunen, T. (toim.). Uhanalaiset kasvimme. Suomen ympäristökeskus ja Kirjayhtymä Oy, Helsinki. S. 71.